

Boek 39.

De blauwe Ridder.

+ Het volk van Tilat +

Hoofdstuk 1 – Mensen aan de poort

Nog voor zonsopgang klonk er een voorzichtige roep bij de poort van Tilat. De wacht boog zich over de borstwering en zag beneden twee karren, een ezel en enkele gezinnen. Kinderen zaten tussen opgerolde dekens, terwijl hun ouders met stijve vingers de randen van hun mantels dichthielden. Niemand droeg een handelsbanier. Er waren geen kisten met koopwaar, alleen potten, gereedschap en bezittingen die haastig bij elkaar leken te zijn gezocht. Toen Ivar bij de poort kwam, stapte een magere man naar voren. ‘We zoeken Heer Thomas,’ zei hij. ‘Men vertelde ons dat hier grond is. En werk.’

Thomas verscheen even later met Anne naast zich. Haar krullen lagen nog los over haar mantel en hij had zijn zwaardriem onderweg vastgemaakt. De man trok onmiddellijk zijn muts af. ‘Wij kunnen het land bewerken, heer. Mijn broer kan met hout werken. We willen niets krijgen waarvoor we niet werken.’ Achter hem drukte een vrouw haar dochter tegen zich aan. Thomas kende die gespannen blik: de hoop dat iemand zou luisteren, vermengd met de verwachting opnieuw te worden weggestuurd. ‘Waar komen jullie vandaan?’ vroeg hij. De man vertelde over een verdwenen werkplaats, grond die naar een rijkere pachter was gegaan en dagen onderweg. Anne luisterde, maar keek ondertussen naar de kinderen. Een jongen probeerde ongemerkt zijn blote voeten onder een deken te trekken.

Ze liet brood halen en vroeg de wacht om de gezinnen naar een beschutte plek in de voorburcht te begeleiden. Toen de vrouw met haar dochter aarzelde, bleef Anne bij haar staan. ‘Is er iets?’ De vrouw keek naar de open poort. ‘Mogen we werkelijk naar binnen?’ Anne knikte. ‘Jullie kunnen eerst warm worden. Daarna praten we verder.’ Pas toen begon de vrouw te lopen. Thomas zag hoe Anne haar hand even op de schouder van het kind legde en voelde haar vermoeidheid plotseling ook in zijn eigen lichaam.

In de dagen daarna kwamen er meer. Een weduwe arriveerde met twee zonen, een wever droeg zijn werktuigen op zijn rug en drie boerengezinnen bereikten de burcht met één wagen. Bij de keuken stonden telkens nieuwe gezichten. Mia onderzocht een hoestend kind, Jara hielp dekens verdelen en Lucas liet een droge opslagruimte vrijmaken. Aan het einde van de derde dag vroeg Ivar Thomas even apart. ‘We moeten weten hoeveel mensen we kunnen opnemen,’ zei hij. ‘Er is voedsel nodig, woonruimte en werk. De dorpen bouwen nog. Sommige van onze eigen gezinnen wachten ook op een goed dak.’ Thomas keek naar de wagen bij de poort. ‘Ik wil hen een kans geven.’ ‘Dan moeten we zorgen dat die kans morgen nog bestaat.’

Anne kwam naast hen staan. ‘Een moeder vroeg mij waar ze volgende week zou slapen,’ vertelde zij. ‘Ik kon haar geen antwoord geven.’ Thomas streek met zijn duim over haar koude hand en keek daarna Ivar aan. ‘Morgen tellen we de voorraden en bekijken we woningen, grond en werk. We horen ieder gezin. Niemand wordt willekeurig toegelaten of afgewezen.’ Ivar knikte. Achter hen werd de avondmaaltijd opgediend; Thomas bleef staan tot ook de nieuwkomers een plaats hadden.

Hoofdstuk 2 – Een land dat groeit

De volgende ochtend lag de grote tafel vol kaarten, voorraadlijsten en aantekeningen. Thomas had Anne, Lucas, Ivar, Marcus, Sven, Mia en Jara, en jara´s vader bijeen laten roepen. Door het raam klonk het geratel van een wagen; beneden begonnen de nieuwkomers aan hun eerste dag binnen de muren. Thomas schoof een kaart naar het midden. ‘Gisteren beloofden we dat niemand zomaar wordt weggestuurd of toegelaten,’ zei hij. ‘Vandaag moeten we uitzoeken wat we hun werkelijk kunnen bieden.’ Lucas zette zijn beker buiten het bereik van de papieren. ‘Dan beginnen we met wat we hebben. Beloften nemen weinig plaats in, tot iemand ervan moet eten.’

Ivar wees de oude nederzettingen aan en legde naast iedere naam een korte lijst. ‘Hier staan twee hoeven leeg. Bij de ene moet het dak worden hersteld, maar de put is goed. De andere heeft grond die al jaren braak ligt.’ Sven boog zijn kale hoofd over de kaart. ‘Verder naar het noorden ligt vruchtbare grond langs de beek. Ik ben er vorige week langs gereden. Eerst moeten we weten wie er recht op heeft.’ Marcus volgde de wegen met zijn vinger. ‘Deze hoeven kunnen we tijdens de gewone patrouilles bereiken. Voor die noordelijke plek moeten we de route uitbreiden.’ De drie nieuwe dorpen kregen ieder een teken. Er was ruimte, maar nog geen huis waar morgen een gezin zonder zorgen kon intrekken.

Jara had ondertussen de namen opgeschreven van de mensen die bij de poort waren aangekomen. ‘Twee boeren, een timmerman, een wever,’ las zij voor. ‘En de weduwe met haar zonen.’ Lucas vroeg welke werkzaamheden zij kon doen. Anne keek op. ‘Dat moeten we haar vragen. Maar we moeten oppassen dat we mensen alleen beoordelen op hun vak of op wat zij meebrengen.’ Ze schoof haar stoel dichter bij de tafel. ‘Een weduwe met drie kinderen kan evenveel voor een dorp betekenen als een ervaren smid. Misschien verzorgt zij zieken, houdt zij een moestuin bij of helpt zij andere gezinnen. En misschien heeft ze eerst rust nodig.’ Mia knikte. ‘Dat hoestende meisje werkt voorlopig nergens aan mee. Haar moeder blijft bij haar.’

Thomas luisterde en trok toen een leeg vel naar zich toe. ‘We schrijven per gezin op wat zij nodig hebben, wat zij kunnen en waar ruimte is,’ besloot hij. ‘Daarna bekijken we of er genoeg voedsel en werk beschikbaar zijn om hen daar te laten blijven.’ Ivar wilde de hoeven eerst bezoeken; Sven zou de ongebruikte grond onderzoeken. Marcus nam de routes op zich, terwijl Lucas de voorraden met de keuken liet tellen. Anne en Jara zouden met de gezinnen spreken en Mia zou aangeven wie zorg nodig had. Niemand kreeg grond die al aan een ander toebehoorde, en tijdelijke opvang betekende nog geen definitieve woonplaats.

Toen de anderen opstonden, bleef Anne even naast Thomas zitten. ‘Het worden er misschien veel,’ zei zij. Hij keek naar de namen die Jara had genoteerd en dacht aan de jongen met zijn blote voeten. ‘Ik hoef geen grotere aantallen onderdanen,’ antwoordde hij. ‘Ik wil dat deze mensen hier kunnen blijven wanneer hun eerste brood op is.’